

[A. M. Hansen.]

hvorved Lovgivningsarbejdet ikke hemmes eller standses af utaalelige og uløselige Tvistigheder, som opstaar mellem de to Ting. Ved det foreliggende Grundlovsforslags Vedtagelse udelukker man enhver Mulighed for opstaaende Konflikter i Fremtiden. Konflikterne vil kunne løses derved, at begge Rigsdagens Ting træder sammen i Den Forenede Rigsdag.

Det er værd at bemærke, at allerede i 1849, da man beskæftigede sig med vor første Grundlov, var der Mænd blandt de Grundlovsfædre, som klart og tydeligt indsaa de Vanskeligheder, der vilde opstaa, naar Konflikter opstod mellem de to Ting. Og var der Fare for dette i Junigrundloven af 1849, blev det jo langt værre efter 1866-Grundloven, og 1915-Grundloven afskaffede, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i Dag sagde, heller ikke denne Vanskelighed. Det er det, der sker ved den Nyordning, som nu træffes. Ved det foreliggende Forslags Vedtagelse tilvejebringes der en handledygtig Rigsdag, der bygger paa Valgdagens Bud, derved at Flertallets Vilje bliver den afgørende Faktor i vor Forfatning.

Man kritiserer Valgmaaden til Rigstinget; det ærede Medlem Hr. Brorsen har som Venstres Ordfører igen rettet en stærk Kritik mod Rigstinget og mod Landslistevalget. Jeg har svaret derpaa ved Sagens anden Behandling og skal ikke gentage mit Svar. Jeg vil kun pege paa een Ting. Det ærede Medlem Hr. Brorsen kan saa lidt som nogen anden bestride, at den Rigsdag, der vil fremgaa under denne Grundlov, vil blive et retfærdigt Spejlbillede af de Stemninger og Anskuelse, som giver sig til Kende i Befolkningen, og som giver sig Udtryk ved Valgene. Der er ingen, der tvivler om dette. Den lige og almindelige Valgrets Princip er helt og fuldt respekteret ved denne Grundlovs Gennemførelse.

Det, Modstanderne af dette Grundlovsforslag særlig vender sig imod, er Flertallets Ret til at bestemme. Man kræver Sikringer for Mindretallene og spørger som det ærede Medlem Hr. Krag: Hvor i Verden finder man en Forfatning, der ikke byder Mindretallet Sikringer? Vort Svar er: Det er ubegribeligt, at man i Danmark kan nære Ængstelse for at give Flertallet denne Ret. Flertallet har den nu siden 1936 uden fjerneste Indskrænkning. I den nye Grundlov gennemføres Sikringer for Mindretal gennem Folkeafstemning, saaledes at et Mindretal kan faa Adgang til at prøve, om en Lov gennemført i Rigsdagen af Rigsdagens Flertal har et Flertal af Vælgerne

imod sig. Det er det eneste Grundlag, hvorpaa vi kan gaa med til Mindretals-sikringer. Disse Folkeafstemningsregler i Forbindelse med en udstrakt Ytringsfrihed, Pressefrihed og Foreningsfrihed, saaledes at Meningerne og Anskuelseerne frit kan udveksles og brydes, er tilstrækkelig Mindretalssikring i et Folk som vort, som gennem det kommunale Selvstyre, gennem vore mangfoldige Andelsforetagender i Menneskealdre er blevet skolet til selv at styre sine Sager.

I tryk Tillid hertil vedtager vi det foreliggende Grundlovsforslag. Naar dette Grundlovsforslag om kort Tid er gjort færdigt i Rigsdagen, da bliver det Vælgerne Sag ved de forestaaende Valg at give den nye Rigsdag den fornødne Styrke til at fuldende det, der her er begyndt.

Jeg anbefaler det høje Ting at stemme for dette Grundlovsforslag og være med til at føre det helt igennem, saa at vi i Dag kan sige med en Verslinie af Ove Rode:

Tro imod det bedste i vort danske Sind
varsler vi den næste 5te Juni ind.

Valdemar Thomsen: Nu da vi her i Tinget staar umiddelbart over for den endelige Afgørelse vedrørende Grundlovsforslagets Skæbne, rejser der sig uvilkkaarligt adskillige Spørgsmaal, som der maa tages Stilling til.

For det første dette: Er Formuleringen af det Forslag, der nu skal stemmes om, bedre eller er den ringere end i 1915-Grundloven? Paa eet Punkt, det maa indrømmes, er den bedre, idet Landstinget og med det de uendelige Konflikter, Tovtrækkeriet mellem de to Ting, forsvinder. Flertallet og Regeringen bliver mere handledygtige, ikke end de er i Øjeblikket, men end de vilde være, hvis Landstinget i sin nuværende Form blev opretholdt og Magtfordelingen igen blev som i Tiden forud for Landstingsvalget 1936. Magt og Ansvar vil nu følges ad, og Muligheden for at desorientere og bluffe Vælgerne er dermed blevet ringere. Alt det er kun godt.

Men desværre, maa man sige, skæmmes hele Ordningen af det fuldstændig overflødige Rigsting med dets privilegerede Valgret til Partiledere. Denne Genindførelse af privilegeret Valgret, som man saa udmærket kunde have undgaaet — og jeg forstaar ærlig talt ikke, hvad Aarsagen er til, at Det konservative Folkeparti har holdt saa haardt igen —, dette Stykke Privilegium pynter langt fra paa den nye Grundlov.

Men selv om man nu ser bort derfra,